Openbaar Zaaknummer: 58253

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Heroriëntatie zelfstandigen

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de nota 'Heroriëntatie zelfstandigen' (bijlage 1) en zo extra ondersteuning mogelijk te maken van door Corona gedupeerden zelfstandigen.
2. De kosten voor "heroriëntatie zelfstandigen", € 88.400,-, te dekken uit de extra middelen re-integratie die in de decembercirculaire voor 2021 aan Wijchen zijn toegekend.

Aanleiding

Bij de verlenging van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) tot 1 juli 2021 is in de Kamerbrief van 28 augustus 2020 aangegeven dat gemeenten vanaf 1 januari 2021 ondersteuning gaan bieden aan zelfstandigen. Gesteld werd "In deze fase ondersteunt het kabinet zelfstandig ondernemers waar nodig om zich voor te bereiden op een nieuwe toekomst, hetzij als zelfstandig ondernemer, hetzij als werknemer in loondienst.". De ondersteuning is niet vastgelegd in de wet. Gemeenten hebben hier de nodige beleidsvrijheid. De enige verplichting is dat er minimaal op het niveau van de arbeidsmarktregio ondersteuning komt.

Het college besloot 27 oktober 2020 een pilot te starten met dienstverlening aan zelfstandigen die gebruik maken van de Tozo-3. Deze pilot is in november en december 2020 uitgevoerd. Eind december 2020 maakte het Rijk de beschikbare middelen voor re-integratie en ondersteuning bekend. Begin februari 2021 publiceerde de VNG een handreiking over wat van "heroriëntatie" wordt verwacht. Het college heeft 16 februari besloten de dienstverlening in de pilot voor te zetten tot aan besluitvorming in de gemeenteraad.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**

Gewenst resultaat

Wijchense ondernemers die door Corona in de problemen zijn gekomen tijdig ondersteuning (schuldsanering, aanpassing bedrijfsplan, coaching, bedrijfsbeëindiging, omscholing en bemiddeling) aan te bieden die hen reëel perspectief biedt.

Argumenten

1.1 *Hiermee voldoen we op een goede manier aan de toezegging van het kabinet aan de Tweede Kamer en de afspraken die hierover met de VNG zijn gemaakt.*
In de pilot in november en december hebben we onze eerste ervaringen opgedaan met ondersteuning van zelfstandigen die gebruik maakten van Tozo-3. In de leidraad van de VNG wordt gesproken over een minimumaanbod op het niveau van de arbeidsmarktregio, waar alle zelfstandigen met een hulpvraag een aanspreekpunt vinden. In de nota leggen wij de nadruk op het bieden van een "sparringpartner" en worden alle drie door de VNG onderscheiden routes voor een "nieuwe toekomst" substantieel ingevuld. Wij zetten hierbij de expertise in van (boven) regionale specialistische partijen.

1.2 *We willen ook zelfstandigen ondersteunen die geen gebruik maken of gemaakt hebben van de Tozo*
In onze pilot hebben wij ons in eerste instantie gericht op mensen die de Tozo-3 hebben aangevraagd. Zelfstandigen, die geen gebruik maakte van Tozo, konden zich op eigen initiatief direct bij de gemeente melden. Dat is niet gebeurt. Door regionaal en lokaal intensief campagne te voeren willen we deze groep beter bereiken.

1.3 *De dienstverlening in de pilot wordt door de doelgroep gewaardeerd*
In Wijchen hebben van de aanvankelijk 88 Tozo-3 aanvragers 11 mensen aangegeven extra dienstverlening op prijs te stellen. Zij zijn allen benaderd door een ondernemersadviseur. Hierbij is steeds op de eerste plaats gekeken naar levensvatbaarheid van het bedrijf ("sparringpartner" voor de ondernemer). Op basis hiervan is doorverwezen naar vervolgmogelijkheden. Van deze vervolgmogelijkheden is maar zeer beperkt gebruik gemaakt.

1.4 *Tijdig gebruik maken van deze dienstverlening kan grotere problemen voorkomen*
Hoe eerder mensen zich oriënteren op de mogelijkheden voor henzelf en hun bedrijf, hoe meer mogelijkheden er nog zullen zijn voor keuzes. Op dit moment zijn er ook nog een groot aantal andere maatregelen van kracht, die uiteindelijk ook zullen stoppen. Op dit moment is de verwachting dat de Tozo-uitkeringen van 1 juli stoppen. Door nu al gebruik te maken van deze dienstverlening kan onder andere al duidelijkheid ontstaan of men kans maakt op gemeentelijke ondersteuning vanuit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz).

2.1 *Deze extra middelen zijn hier deels ook voor bedoeld*
Het kabinet heeft in de decembercirculaire gemeenten extra middelen toegekend voor het Participatiebudget. Deze middelen zijn deels ook bedoeld om de heroriëntatie van zelfstandigen te financieren. In de voorbereiding van de besluitvorming over deze middelen bood WerkBedrijf onvoldoende houvast over de mogelijke besteding hiervan. Vanuit deze optiek wil het college deze middelen vooralsnog niet (geheel) overmaken aan WerkBedrijf.

Tegenargumenten en risico's

1.1 *Deze dienstverlening voorziet niet in (aanzienlijke) financiële bijdragen om de "status quo" van een bedrijf te handhaven*
Er zijn een groot aantal landelijke regelingen die bedrijven ondersteunen om zich zo goed mogelijk te handhaven binnen de beperkingen die Corona heeft opgeroepen. De heroriëntatie is er zoveel mogelijk op gericht om de bedrijvigheid in Wijchen te

ondersteunen en zelfstandigen in vroeg stadium hierbij de juiste dienstverlening te bieden. Daarbij is steeds het uitgangspunt dat bedrijven levensvatbaar moeten (kunnen) zijn. Dit kan ook vorm krijgen door de koers van een onderneming te verleggen of tijdelijk in loondienst bij te verdienen. Voor sommige ondernemers kan de beste keus ook zijn hun bedrijf op een zo goed mogelijke manier te beëindigen. De keuze is natuurlijk altijd de verantwoordelijkheid van de ondernemer zelf.

2.1 *Het is vrijwel onmogelijk om het beroep dat op deze dienstverlening zal worden gedaan adequaat in te schatten*
De diversiteit van de problematiek onder zelfstandigen is groot. Een groot aantal van hen zal ook reeds zelfstandig proberen indien noodzakelijk de koers te verleggen. Maar ook is het mogelijk dat ondernemers wachten tot het allerlaatste moment, wanneer alle steun is weg gevallen. In welke mate en op welk moment precies men een beroep zal doen op deze dienstverlening is dan ook moeilijk in te schatten. Wij zullen het gebruik zo goed mogelijk monitoren en, indien noodzakelijk, de raad aanvullende voorstellen voorleggen.

Financiële gevolgen

De kosten voor deze dienstverlening dekken we uit het extra participatiebudget voor 2021 dat wij met de decembercirculaire hebben ontvangen. Het restant van € 109.600,- wordt gereserveerd voor lokale of regionale programma's in het kader van re-integratie. De raad wordt nog een specifiek voorstel voorgelegd met betrekking tot de decembercirculaire.

Kosten	
Intake	18.000
Analyse perspectief	48.600
Coaching	16.800
Lokaal communicatie budget	5.000
Totaal	**88.400**
Dekking	
Extra participatiebudget 2021	198.000

Communicatie

We benaderen in eerste instantie alle Tozo gebruikers met de vraag of zij behoefte hebben om van deze dienstverlening gebruik te maken. Degene die hierop bevestigend reageren benaderen voor verdere vervolgafspraken.

Vanaf eind april voeren we, in samenspraak met de overige gemeenten in onze arbeidsmarktregio, een campagne naar zelfstandigen. De nota voorziet ook in middelen om lokaal nog extra te investeren in publiciteit naar Wijchense zelfstandigen.

Inwonersparticipatie

Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen

Maart	Voorbereiding inkoop dienstverlening Besluitvorming TONK Besluitvorming "heroriëntatie"
April	Continuering en uitbreiding dienstverlening Benaderen Tozo-deelnemers
Mei	Campagne naar doelgroep
Juli	Einde Tozo-regeling (verwacht); mogelijk extra aanloop
September	Extra aandachtspunten lokale campagne naar zelfstandigen
November	Evaluatie en eventueel acties voor 2022

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Advies

Inge van der Knaap (Financiën) - Akkoord